

[Social](#)

Joan Salló: "El trastorn mental i les addiccions són les malalties de moda del segle XXI"

03/02/2017

Fundació Autònoma Solidària

Autor/a: Joana Rafart Alaball

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Joan Salló: “El trastorn mental i les addiccions són les malalties de moda del segle XXI”

03/02/2017

Autor/a: Joana Rafart Alaball

Fundació Autònoma Solidària

Resum:

El director de l'entitat AREP analitza l'estigma sobre el trastorn mental i explica com es treballa des de la seva associació.

Joan Salló és psicòleg i director de [l'Associació AREP](#) des de fa més de deu anys. AREP és una entitat dedicada a la rehabilitació de persones amb trastorns mentals. Ofereixen una desena de serveis diferents com el Programa d'Atenció a les Famílies, el Servei de Rehabilitació Comunitària, el Servei Pre-Laboral i d'Inserció Laboral, el Club Social, programes de Suport a la Llar, entre d'altres, que tenen per objectiu aconseguir que la persona amb el trastorn pugui viure amb la màxima autonomia possible. A més, per AREP és molt important treballar activament contra l'estigma que comporten les malalties mentals, per això, **la Comissió Trencant l'Estigma** treballa activament contra aquests tabús i prejudicis amb iniciatives ben diferents. La més exitosa? Un concurs de curtmetratges realitzats entre diverses associacions de persones amb discapacitat anomenat "**Posa't a la nostra pell**", que va guanyar AREP el 2014 per el curt "La Prueba".

Seguim tenint molts prejudicis en el tema dels trastorns mentals. Per què?

Perquè l'estigma és quelcom que fabriquem tots i cal treballar entre tots per enderrocar-lo. A **AREP** volem anar cap aquesta direcció. Com fer-ho? Visibilitzant el col·lectiu. Aquí per exemple, una de les experiències més positives és la botiga d'alimentació ecològica que vam muntar. És una porta d'entrada per la visibilització i normalització. Hi ha altres iniciatives que també ens funcionen molt bé en aquesta línia: les portes obertes, per exemple. En vam fer per primera vegada fa tres anys, i van venir 40 persones. Enguany, hem tingut més d'un centenar de visites perquè ho hem obert a escoles, hem fet tallers...

Però a més, cada vegada hi ha més trastorns mentals i addiccions...

De fet, és la malaltia de moda del segle. Des del 2000, els trastorns mentals i addiccions, sobretot la patologia dual, estan a l'ordre del dia. I això provoca diverses coses, com per exemple, l'augment del suïcidi, que no es diu públicament, però creix. El problema és que no fem res. Tot ho associem a la crisi, que evidentment ajuda a les desesperacions, però oblidem parlar del mal funcionament d'un sistema global. No pot ser que la inversió més baixa de les administracions sigui a l'àmbit social, no té cap sentit. I en l'àmbit de la salut mental hem anat rebent inversió però falta molt camí encara.

Com vas arribar a AREP?

Vaig arribar l'any 91, vaig començar com a educador, després com a psicòleg en rehabilitació i inserció laboral, i ja fa deu anys que estic com a director. Tot ha canviat molt. Quan jo vaig començar no existia ni la **Xarxa de Salut Mental**, que es va crear l'any 92. Només hi havia algun centre i molts manicomis. Ens trobàvem amb un escenari on les persones amb trastorns mentals tenien molts problemes per ser acceptades, dificultats d'inserció laboral, etc.

I d'aquí sorgeix AREP?

AREP comença sent una associació de familiars. Un grup de famílies es van posar d'acord perquè no volien que els seus fills acabessin en un manicomi o en un lloc tancat sense un projecte d'acompanyament. Cal destacar, a més, que els trastorns mentals s'acostumen a detectar de molt jove. Estem parlant de nois i noies de 18, 19 i 20 anys que, sense un centre, estarien durant el dia sense fer res. Per això, les famílies van crear una institució que permetés als joves ocupar el temps i treballar terapèuticament el procés rehabilitador.

Actualment hi ofereix molts serveis.

A mesura que l'Administració ha anat creant serveis, nosaltres ens hi hem anat adequant. Per exemple, vam començar amb un pis i ara en tenim 23. Un altre exemple de bon funcionament és el Club Social per a l'ocupació del temps de lleure durant el cap de setmana, creant espais d'oci significatiu. I a AREP, donem molta importància a les àrees d'inserció laboral, un àmbit on hem hagut de picar molta pedra. L'any 92 no hi havia absolutament res, només la "laborterapia" o els plans de "Trabajo en Salud" que consistia a ocupar el temps amb feina perquè les persones se sentissin més normalitzades. Però això significava treball en negre i condicions molt precàries.

Després, amb l'obertura dels [Centres Especials de Treball \(CET\)](#), vam aconseguir la inserció al treball normalitzat i altres processos d'inserció més efectius i beneficiosos. Aquí a AREP, des del 2000 tenim un centre especialitzat amb diferents àrees de negoci: missatgeria, pintura, botiga de productes ecològics i de proximitat, fem distribució de material d'oficina, etc. Ara estem intentant poder muntar parades en mercats. La tendència passa de feines molt mecàniques i tancades a feines més externes i amb un component d'implicació social. Així és més fàcil fer visible el col·lectiu i és molt més positiu per a les persones amb trastorns mental.

Hi ha un perfil determinat d'usuari d'AREP?

El perfil principal que tenim són persones amb trastorn mental sever: esquizofrènia, trastorns severos de la personalitat, trastorns obsessiu-compulsius... la característica principal és que són malalties que quan apareixen fan que la persona trenqui amb la realitat, es desconnecta. La primera definició d'esquizofrènia que hi va haver era **"trencar amb la realitat"**. I veritablement és el que passa. Quan arriben els usuaris han de reconnectar amb el món i la realitat, és un procés llarg. Un dels nostres principis fonamentals és treballar des de les capacitats. Perquè el que no es té, no es tindrà, i en canvi, descobrir millor quines són les nostres capacitats i valors ens pot fer avançar. Per això, però, cal treballar fort i acabar recuperant molt del que s'ha perdut en la desconnexió.

I com es fa?

Normalment l'edat més activa és entre els 18 i els 22 anys. Quan abans comença, pitjor és la desconnexió perquè la persona ha tingut menys recorregut, menys experiències. Quan hi ha aquesta desconnexió nosaltres intentem refer-la com més ràpidament millor. Fem un pla individualitzat per a cada persona que contempli què necessita: teràpia individual, possibles serveis on pugui participar, prospecció laboral, etc. Calculem un període de quatre anys aproximadament perquè aquella persona pugui fer un canvi, un pas cap endavant. Perquè això es doni, és molt important la participació del mateix usuari, la persona cada vegada està passant a ser més activa, més protagonista. Al final és ella la que pateix el trastorn, i ha de poder opinar sobre el seu propi procés i el tractament que està rebent. Ha de tenir veu i vot.

Etiquetes: [salut i discapacitat](#), [drogues](#), [salut mental](#), [addiccions](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/social/noticies/el-trastorn-mental-i-addiccions-es-la-malaltia-de-moda-del-segle-xxi-joan-sallo-0>